

SUNUŞ

Sevgili Öğrenciler,

Hayatınızın bir dönüm noktası olan üniversiteye giriş sınavları TYT-AYT'de başarılı olmak için özveri ile çalıştığınızı biliyoruz. Çalışmalarınızda sizi en çok yorduğunu düşündüğünüz ve gözünüzde büyüttüğünüz paragraf sorularının çözümüne ilişkin kaynak soru bankası arayışı içinde olduğunuz gerçeğinden yola çıkarak bu kitabı hazırladık.

Kitabın başında sizin paragraf sorularına nasıl yaklaşmanız ve bu soruları çözerken nelere dikkat etmeniz gerektiğine dair bilgiler, ipuçları verilmiştir.

Bu kitapta her konu testinden önce o konu ile ilgili kısa bilgiler bulunmaktadır. Bu bilgilerden sonra çözümlü soru sayfalarını göreceksiniz. Bu sayfalarda ÖSYM tarzı örnek paragraf sorularını, bir sorunun nasıl çözüleceğine ilişkin çözüm stratejileri vererek sizin için çözdük. Böylece sizler hem ÖSYM sorularına aşina olacak hem de bu soruların nasıl çözüldüğüne dair bilgiler edinerek kendinize olan güveniniz artacaktır. Amacımız, sizin paragraf sorularına olumlu yaklaşmanızı sağlamak ve aslında bu soruların çözümünün sanıldığı kadar zor olmadığını göstermektir.

Kitabımızda 12 bölüm bulunmaktadır. Bu bölümlerden 11'i konu testlerinden oluşmaktadır. Tamamı orijinal sorulardan oluşan bu testlerde ÖSYM'nin son yıllarda ağırlık verdiği yeni nesil sorular da bulunmaktadır.

Kitabımızın 12. yani son bölümü, her birinde 20 soru bulunan Paragraf Denemeleri'nden oluşmaktadır.

800'den fazla sorunun bulunduğu bu kitaptaki soru çeşitliliğinin ve zorluk derecesinin ÖSYM standartlarında olduğunu ve başka bir paragraf soru bankası çözmenize gerek kalmadığını göreceksiniz.

Kitabımızın size başarı getirmesi temennisiyle...

FİDES YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

Giriş: Paragraf Çözüm Stratejileri	7
1. Bölüm: Paragrafta Ana Düşünce	9
Pekiştirme Testleri	11
2. Bölüm: Paragrafta Konu ve Başlık.....	27
Pekiştirme Testleri	29
3. Bölüm: Paragrafta Yardımcı Düşünce.....	41
Pekiştirme Testleri	43
4. Bölüm: Paragrafta Anlatım	65
Pekiştirme Testleri	67
5. Bölüm: Paragrafta Soruya Cevap.....	83
Pekiştirme Testleri	85
6. Bölüm: Anlatımın Akışını Bozan Cümle.....	93
Pekiştirme Testleri	95
7. Bölüm: Paragrafı İkiye Bölme.....	109
Pekiştirme Testleri	111
8. Bölüm: Paragraf Oluşturma	125
Pekiştirme Testleri	127

İÇİNDEKİLER

9. Bölüm: Paragrafta Boşluk Doldurma	143
Pekiştirme Testleri	145
10. Bölüm: Paragrafa Cümle Ekleme	157
Pekiştirme Testleri	159
11. Bölüm: Paragrafta Bağlı Soru.....	169
Pekiştirme Testleri	171
12. Bölüm: Denemeler.....	177
Paragraf Denemeleri	178
Cevap Anahtarı.....	233

PARAGRAF ÇÖZME STRATEJİLERİ

- ★ Paragraf sorularını çözmeye soru kökü, gözle yoklanarak başlanır. Sorunun olumlu mu olumsuz mu olduğunun görülmesi, paragraf sorularının çözümü için çok önemlidir. Öğrenciler, çoğu zaman bu ayrıntıyı kaçırdıklarından soruyu yanlış çözebilmektedir. Hatta soruyu çözemeyerek sorunun yanlış olduğu kanaatine sahip olmaktadır. ÖSYM, olumsuz soru kökündeki olumsuz ifadenin altını çizmektedir fakat çoğu zaman öğrenci heyecandan bunu kaçırabilmektedir.
- ★ Paragraf acele okunmaya gelmez. Öğrencinin anlamayacağı kaygısını taşıyarak paragrafı okumaya başlaması ona zaman kaybı yaşatır. Çünkü hem çabuk okumak hem de okuduğunu anlamaya çalışmak, öğrencinin paragraftaki ayrıntıları kaçırmasına neden olur. Bu da paragrafın tekrar tekrar okunması ihtiyacını doğurur.
- ★ Sakin bir şekilde paragrafın okunması onun daha kolay anlaşılmasını sağlar. Düzgün bir okuma sonunda eğer paragraf anlaşılammışsa tekrar okunmalıdır. Yine anlaşılammışsa o soru bırakılmalı ve diğer sorular çözüldükten sonra o soruya tekrar dönmelidir.
- ★ Paragraf okunurken nesnel olunmalıdır. Soruyu kendi duygu ve düşüncelerimize göre çözmeye çalışırsak yanılırız. Paragrafta yazılanlar kendi düşüncelerimize ters düşse bile başka yorumlar ve çıkarımlarda bulunamayız.
- ★ Bazı öğrenciler seçeneklerden hareketle soruyu çözmeye çalışır. Bu yöntem yanlıştır. Her soruda bu yöntem kullanılamaz. “Çıkarılamaz, ulaşılamaz” gibi çıkarım gerektiren sorularda bu yöntem bazen işe yarayabilir. Çünkü seçenekler, bu sorularda birbirinin aynı şeyleri ifade eder. Genellikle doğru seçenekte verilenler bu ifadelerle çelişir. Bu tip sorularda seçeneklerden yola çıkılabilir ancak bu bir risktir.
- ★ Ana düşünce ve konu sorularında çoğu zaman ilk ve son cümleler işe yarar. Genellikle ilk cümle konuyu verir. Tümdengelimli sorularda ilk cümle ana düşünceyi verebilir. Ancak genellikle ana düşünce son cümlede görülür.
- ★ Olay paragraflarında ana düşünce parçanın geneline yayılır. Bu parçalarda olaylardan bir çıkarım yapmak gerekir.
- ★ Düşünce paragraflarında eğer konuyla ilgili uzman bir kişinin tanıklığına başvuruluyorsa ana düşünce genellikle o kişinin sözlerinde saklıdır.
- ★ “Değilnmemiştir” şeklinde yöneltlen yardımcı düşünce sorularında bütün cümleler dikkate alınmalıdır çünkü bu tip sorularda genellikle cümleler aynı anlamı veren başka sözcüklerle seçeneklerde verilir. Diğer olumsuz soru tipleri için de aynı şey söz konusudur. Bu nedenle olumsuz soru tiplerinde parçanın tamamı, bütün cümleler dikkate alınarak dikkatle okunmalıdır.

- ★ Parçanın anlatım biçiminin sorulduğu sorularda cümlelerin ayrıntılı bir şekilde okunmasına pek gerek yoktur. Paragrafın açıklayıcı, öyküleyici, tartışmacı vb. anlatımla oluşturulup oluşturulmadığı daha ilk cümlelerden anlaşılır. Fakat parçanın anlatımındaki ayrıntılar ile ilgili sorulan sorularda paragraf dikkatle okunmalıdır. Çünkü bu tip sorular sözün anlamı, cümlelerin anlamı ve hatta dil bilgisi konularını da kapsamaktadır.
- ★ Paragraf oluşturma sorularında dikkat edilmesi gereken anahtar kelimelerdir. Bu tip sorularda genellikle cümleleri birbirine bağlayan birtakım sözler olur. Bu sözler yardımıyla parçanın oluşturulmasına dikkat edilir. Bu tip sorularda önce giriş cümlesi bulunursa parçanın oluşturulması kolaylaşır. Giriş cümlelerini bulmak çok zor değildir. Bu cümleler kendisinden önce herhangi bir cümlelerin varlığını hissettiren bir sözcük ya da sözcük grubu barındırmaz.
- ★ Paragrafın hangi sorunun cevabı olduğunun sorulduğu sorularda genellikle ilk cümle bize yol gösterir. Bazen parçanın sonundaki ifade bize sorulan sorunun ne olduğu hakkında bilgi verir. Soru eğer soru edatı “mı, mi” ile sorulmuşsa parça genellikle “evet, hayır, tabii” gibi cevap zarflarıyla başlar. Seçenekleri bu şekilde elemek mümkün olabilir.
- ★ Paragrafı ikiye bölme sorularında da konunun tespiti ve hangi yönünün ele alındığı önemlidir. Çünkü paragrafın ikiye bölüneceği yerde konunun yönü değişir. Örneğin bir şair hakkında genel bir bilgi verilen ilk iki cümleden sonra eğer şairin şiirlerindeki temadan söz edilmeye başlanmışsa burada ikinci paragrafta geçilmelidir.
- ★ Anlatımın akışını bozan cümle soruları paragrafın anlam bütünlüğü ile ilgilidir. Numaralanmış cümlelerden biri, birbirine anlamsal ve yapısal bakımdan uyumlu iki cümlelerin arasına girer ya da paragrafın başına ya da sonuna paragrafta anlatılanlarla hiç ilgisi olmayan bir cümle getirilir. Bu soruları çözmek her zaman daha kolaydır.

BÖLÜM: 1

PARAGRAFTA

ANA DÜŞÜNCE

PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE

- ★ Paragrafta açıklanıp kanıtlanmaya çalışılan temel düşünceye **ana düşünce** denir. Yazarın yazısını oluştururken bir amacı, okuyucuya vermek istediği bir mesaj olur. İşte bu mesaj, yazısının ana düşüncesidir.
- ★ Bir paragrafta ana düşünce konu belirlendikten sonra bulunur. Yazılan bütün yazılar, bir ana düşünce içindir.
- ★ Ana düşünceyi bulmak için “Bu parçada anlatılmak istenen nedir?” sorusu yöneltilir.
- ★ Bir paragrafta ana düşüncenin yeri kesin olmamakla birlikte ana düşünceyi genellikle sonuç cümlelerinde buluruz. Ana düşünce bazen ilk cümlede, bazen paragrafın herhangi bir cümlesinde bazen de paragrafın genelinde olur.
- ★ Ana düşüncenin genellikle sonuç cümlelerinde bulunmasının sebebi, konunun son cümlede toparlanıyor ve bir sonuca bağlanıyor olmasıdır. Bu cümlelerde çoğu zaman “yani, kısacası, sonuç olarak, demek istiyorum ki” gibi sonuç bildiren bağlaçlara ve sözlere yer verilir.
- ★ Parçanın ana düşüncesini nasıl bulacağımızı bir örnek üzerinde görelim:

Yaşamdan yola çıkmayan, sığ, okuma tembelliğine yol açan, yaratma cesaretinden yoksun ve ders veren anlatılar, romansal düşüncenin askıya alındığı ucuz bildiricilik durumundan öteye geçemez. Bu anlatılar; insanı, onun acılarını, çelişkilerini derinlik ve incelikte yansıtır dile getirmeyi kesinlikle başaramaz. Bu yüzden her nitelikli gerçek yazınsal yapıt, özellikle kişinin varoluşsal hâllerini anlatmalı. Böyle bir anlatımdan yoksunsa o, **gerçek bir yapıt sayılmaz.**

Bu parçanın ilk cümlesiyle son sözlerine baktığımızda parçanın ana düşüncesi çıkmaktadır. Öncelikle parçanın son ifadesinden yola çıkarak kendimize “Hangi yapıtlar gerçek bir yapıt değil?” sorusunu sorarız. Bunun cevabı ilk cümlede verilmiştir. O hâlde rahatlıkla parçada gerçek bir yapıtın nasıl olması gerektiği anlatılmaktadır, diyebiliriz. Gerçek bir yapıtın nasıl olamayacağından yani ilk cümleden hareketle “Gerçek yapıtlar; insanı ve hayatı ders vermeye kalkışmadan anlatan yapıtlardır.” sonucunu çıkarabiliriz. Bu da “Parçada anlatılmak istenen nedir?” sorusuna cevap vermektedir.

ÖSYM'nin belli başlı ana düşünce soru tipleri:

- ★ Bu parçada asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?
- ★ Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?
- ★ Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı/en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?
- ★ Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?
- ★ Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır/varılabilir?

2018 - TYT Tarzı

Bugün okumaktan zevk ve heyecan duyduğumuz o eski edebiyat tartışmalarının, kavgalarının kötü, yersiz ve bayağı olduğunu kim söyleyebilir? Edebiyatla ilgili tartışmalar kendi zemininden, yazının ve dilin güç alanından çıkıp medya gibi başka güçlerin kontrol alanına girdiğinde yazar da edebiyat da yara alıyor bundan. Ve okurla eser arasına bir sürü abur cubur, bir sürü kirli görüntü giriyor. O güzelim dil evreninin gizemi yitiyor. Belki de bundandır hâlâ ve her zaman eski yazarların, klasiklerin daha çok okunması ve edebiyat denince başkışeyi hep onların alıyor olması...

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Yazar ve edebiyat ne kadar güncele taşınırsa taşınısın klasik eserler değerinden hiçbir şey kaybetmeyecektir.
- B) Hiçbir yazar okunmamayı göze alarak yazmaz; hepsi de beğenilmek, takdir görmek için yazar.
- C) İnsani duyguların işlendiği eserler, az okuyucu bulsa da her zaman güncelliğini korur.
- D) Yazar-okur ilişkisi sosyal medya ile geniş halk kitlelerine yayılmakta ve bir yazarın çok okunmasını sağlamaktadır.
- E) Edebî zevkin okuyucuda da oluşabilmesi için roman yazarlarının dilini çok iyi kullanması gerekir.

Soru kökünü oku

Paragrafı oku

Seçenekleri oku

Çözüm

Soru kökündeki "ulaşılabilir" ifadesi parçada anlatılmak istenin ne olduğuna ilişkin bir ifadedir.

Parçada günümüz edebiyatının başka kurumların kontrolü altına girmesinin, eski ve gerçek eserlere olan özlemi ve onları okuma isteğini daha da canlandırdığından söz edilmektedir.

"Belki de bundandır hâlâ ve her zaman eski yazarların, klasiklerin daha çok okunması ve edebiyat denince başkışeyi hep onların alıyor olması..." cümlesinden de A seçeneğindeki "Yazar ve edebiyat ne kadar güncele taşınırsa taşınısın klasik eserler değerinden hiçbir şey kaybetmeyecektir." yargısına ulaşabiliriz.

Cevap: A

Çözüm Stratejisi

Bir parçanın ana düşüncesi, eğer parça öyküleyici anlatımla oluşturulmamış ise genellikle son cümlede bulunur. Bazen de tanık gösterilen kişinin sözünde görülür. Ana düşüncenin konu etrafında ilk cümlede verildiği de olur. Bu nedenle ana düşünce sorularında ilk ve son cümlelere bakmak yerinde olur.

1. Bizde çocuk edebiyatı uzun bir süre pek ciddiye alınmadı. Çocuk edebiyatı oluşturma heveslileri de sözde, çocuğun dünyasına girip çocukça şiirler yazdılar ama yazdıklarını kendileri bile ciddiye almadılar. Şairinin inanmadığına, çocuk nasıl inansın? Onun ciddiye almadığını çocuk niçin ciddiye alsın? Çocuk, kendini aşan, ciddiye alan, şairi tarafından gerçekten benimsenen şiirleri sever. Yalnız çocuk mu? Büyükler de öyle değil midir? Onlar da kendilerinin önemsenmesini, kendileri için bir şeyler yapıldığını hissetmek ister.

Bu parçada asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuk edebiyatı oluşturmak, sanıldığı kadar kolay değildir.
- B) Hangi kesime seslenirse seslensin sanatçı, özgün olmalıdır.
- C) Şairin önemsemediği, değerine inanmadığı bir şiiri seslendiği kitle de ciddiye almaz.
- D) Çocuk ya da büyük her birey değer görmek, hitap edilmek ve önemsenmek ister.
- E) Çocuğu önemsemeden, onun ruh ve zevk dünyasına katkı sağlamadan çocuk edebiyatı oluşturulamaz.

2. Antik Yunan'da bir şeyin yetkinliği anlamına gelirdi erdem. Kendine uygun olan işi yapana, kendine özgü işlevi yerine getirene, Aretes'si olan yani yetkin olan, erdemli insan denirdi. Örneğin bıçağın Arete'si iyi kesmektir çünkü bıçak bu amaç için imal edilmiştir. İnsan söz konusu olduğunda erdem şu şekilde tanımlanır: "İnsana özgü faaliyet türü, hareket, büyüme, üreme değildir çünkü bunları hayvanlar da gerçekleştirir. İnsanın erdemli aklı en yüksek düzeyde kullanılmasından ve gelişmesinden oluşur." Erdem terimini felsefeye sokan "her varlığın kendine özgü fonksiyonunu en iyi biçimde yerine getirme" anlamına gelen erdem sözcüğünün insan ve insanın etkinlikleri için kullanan Sokrates olmuştur. Bu bağlamda Sokrates'e göre erdem, insanın kendisine uygun olanı gerçekleştirmesidir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine varılabilir?

- A) Erdem insanın kendi doğasının kurallarına uygun bir eylemi yapma gücü ve iradesidir.
- B) Erdem toplumsallığın gereklerine, toplumun insana yüklediği role bağlı kalarak sorgulamadan itaat etmesidir.
- C) İyi, erdemli insan olmak için iyi yurttaş olmak gerekir, bu da kanunlara ve geleneklere, toplumsal tercihlere uygun davranmakla gerçekleşir.
- D) İnsan ve aklı her şeyin ölçüsü değildir. Şayet böyle davranırsa yozlaşır, kendisi ve toplumla çatışır.
- E) Politik ve ahlaksal topluluğa bağlı olma yönetim içindeki sorumlulukları yerine getirme erdemli olmanın temel koşuludur.

3. 12 Haziran 2018'de görkemli bir törenle açılışı yapılan TANAP, Azerbaycan'ın Hazar Denizi'ndeki Şah Deniz Gaz Sahası ile bu denizin güneyindeki diğer sahalarda üretilen doğal gazın yılda 6 milyar metreküplük bölümünü ülkemize, 10 milyar metreküplük bölümünü ise Avrupa'ya ulaştıracak boru hattı projesinin adıdır. Boru hattı Türkiye-Gürcistan sınırında Ardahan'ın Posof ilçesi Türkgözü köyünden başlayarak Ardahan, Kars, Erzurum, Erzincan, Bayburt, Gümüşhane, Giresun, Sivas, Yozgat, Kırşehir, Kırıkkale, Ankara, Eskişehir, Bilecik, Kütahya Bursa, Balıkesir, Çanakkale, Tekirdağ ve Edirne olmak üzere 20 ilden geçmekte ve Yunanistan sınırında Edirne'nin İpsala ilçesinde son bulmaktadır. Bu proje ile Rusya'ya doğal gazdaki yüzde 52 civarındaki bağımlılığımız bir miktar azalacaktır.

Bu parçada TANAP projesi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

- A) 12 Haziran 2018'den sonra Türkiye'nin doğal gazdaki dışa bağımlılığı son bulmuştur.
- B) Boru hattı, İç Anadolu Bölgesi'ndeki bütün illerden geçmektedir.
- C) Proje ile birlikte Rusya'dan alınacak olan doğal gaz miktarında yarı yarıya bir düşme olacaktır.
- D) TANAP boru hattı ile Avrupa'ya Türkiye üzerinden doğal gaz aktarılmaya başlanmıştır.
- E) Proje sayesinde Azerbaycan'dan Türkiye'ye Avrupa'dan daha fazla doğal gaz aktarılmaktadır.

4. Romanın görevi, hayatı olduğu gibi göstermektir. Bunun için en küçük şeyleri anlatmaktan çekinmez. Birtakım gereksiz parçaları da bünyesinde taşır. Ancak o sayede gerçek hayatı andırabilir. En iyi roman, bir insanın duygularından, yaptıklarından hiçbirini seçmeyen hepsini birden önümüze seren romandır. Tam bir gerçekliğe başka nasıl erişilebilir? Bu böyle olunca romanların belki de en olgunu Joyce'un "Ulyses"idir. O kocaman kitapta, bir insanın yirmi dört saat içinde bütün yaptıkları birer birer anlatılmıştır.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Gerçekleri olduğu gibi anlatmayan roman, görevini yerine getirmiyor demektir.
- B) Ulyses, dünya edebiyatının en başarılı romanıdır.
- C) Romancı eserinde insanın hayallerini ve duygularını ikinci planda işlemelidir.
- D) Dünya edebiyatında gerçekleri anlatan romancı sayısı pek fazla değildir.
- E) Roman denince akla gelecek ilk isim Joyce'dir.

5. Oyalanmak, dinlenmek istiyorlar demek yeterli bir cevap olmaz. İnsanın bir başkasının hayatına, sorunlarına gömülmesi, kendini bir resim, bir müzik parçası ya da bir roman, oyun, film kişisi ile özdeşleştirmesi neden oyalayıcı, eğlendirici, dinlendirici olsun? Böyle gerçek dışı olaylar neden gerçekmiş gibi değerlendirilsin? Eğer “Kendi yaşantımızdan daha renkli, doyurucu bir yaşantıya geçmek istiyoruz.” dersek o zaman yeni bir soru ortaya çıkıyor. Yaşantımız neden yeterli değil? Belli ki insan kendini aşmak istiyor. Başkalarında kendi yaşantısı olabilecek yaşantıları görüp onları kendinin kılarak çevreyle bütünleşeceğini seziyor.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı niteliğindedir?

- A) İnsanlardaki okuma aşkının sebebini neye bağlıyorsunuz?
- B) İnsanlar neden kitap okuyor, müzik dinliyor, tiyatroya ve sinemaya gidiyor?
- C) İnsan, kendini aşma düşüncesini nasıl gerçekleştiriyor?
- D) Her insanda sanata karşı bir eğilim görmek mümkün müdür?
- E) Sanatla bütünleşmeyen insanların diğerlerini anlaması mümkün müdür?

6. Ben romanlarımı planlayarak yazmam. Kurgu, yazmanın bana verdiği bütün coşkuyu, zevki yok ediyor. Bana göre kitap yazmak, otların arasında parlak renkli bir ipin ucunu bulup ipi peyecanla kaynağına kadar takip etmektir. Bazen ip kopuverir ve ortada öylece kalırsınız. Ama ip bazen de -şanslı, cesur ve kararlıysanız- sizi bir defineye götürür. Ve define hiçbir zaman o kitaptan kazanabileceğiniz para değildir. Define, yazdığınız kitaptır.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı niteliğindedir?

- A) Romanlarınızda niçin kurgunun belirli bir düzeni yok?
- B) Romanlarınızı yazarken nasıl bir plan yapıyorsunuz?
- C) Sizce roman yazmak için kurguyu yok saymak mı gerekiyor?
- D) Sizce roman yazmanın asıl zor yanı nedir?
- E) Romanlarınızı nasıl bir ortamda yazıyorsunuz?

7. Gazeteci:

(I) ----

Arif Nihat Asya:

– Ben, birini birine tercih etmeyi anlamsız bulurum. Şiirin çekirdeği olan mısra, beyit ve kıta içime aruzla doğmuşsa onu bozup heceleştirmeyi, heceyle gelmişse aruzlaştırmayı ilhama suikast telakki ederim ve şiir, vezniyle doğar derim.

Gazeteci:

(I) ----

Arif Nihat Asya:

– Hayır. Bu, bilinen vezin kalıplarından başka türlü vezin kalıpları icat etmek demektir. Bu itibarla serbest vezin bir ahenk kalıbı ortaya koymayı gerektirir. Bu da herkesin harcı değildir. Aruzdan, heceden alacağını aldıktan sonra serbest geçenler, başarılılar. Aksi takdirde mahcup olurlar.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Daha çok hangi vezin ile yazmayı seviyorsunuz?
(II) Serbest vezinle yazmayı niçin benimseyemeyenlerden misiniz?
- B) (I) Son zamanlarda vezinsiz şiir yazaran çoğaldı. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?
(II) Her vezinli söze şiir diyebilir miyiz?
- C) (I) Hem hece, hem aruz, hem serbest vezinle yazıyorsunuz, bunlar arasında bir tercih yapar mısınız?
(II) Sizce serbest vezin kurallı şiirden kolay mıdır?
- D) (I) Şiirde vezin sizce şart mıdır?
(II) Günümüzde şairleri serbest vezinle yazarak kolayla mı kaçıyor?
- E) (I) Kolay vezin diye bir şey var mıdır?
(II) Her şair, serbest şiir yazabilir mi?

7. (I) Gazetedeki okurlarım, denemenin diğer edebî türler gibi tanımlanıp tanımlanamayacağını soruyorlar bana. (II) Ben bunun kolay olmadığını düşünüyorum ve galiba bazı türler arasına ayırt edici sınırlar çizmenin mümkün olmadığını da... (III) Mesela benim “Budalalığın Keşfi” ile Nurullah Ataç’ın, Nermi Uygur’un ya da Sabahattin Eyüboğlu’nun denemeleri türsel olarak benziyorlar mı birbirine? (IV) Dünya edebiyatındaki deneme örnekleri, bizim edebiyatımızda aslında yeterince tanınmıyor. (V) Belki de benzer yanları vardır ama ben benzerliklerin değil farklılıkların öne çıkması gerektiğini düşünüyorum. (VI) Benim “Geçmiş Yaz Defteri”, örneğin, anı olarak da günce olarak da okunabilir, deneme olarak da.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. (I) 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren insanlığı tehdit eden problemlerden birisi hâline gelen çevre sorunları ve kirliliği, geçmişte çok eskilere uzanmasına rağmen kendisini sanayileşmenin sonucunda hissedilir hâle getirmiştir. (II) Önceleri sadece kirlenme olarak algılanan ve uluslararası boyut kazanmadan yöresellik özelliği taşıyan çevre sorunları, gün geçtikçe hızla çoğalmış, yöresellikten kurtulup tüm dünyanın sorunu olmuştur. (III) Çevre sorunlarının artması çevre kirliliğinin boyutlarını katı atık kirliliği olarak şekillenen yerel kirlilikten, asit yağmurları olarak şekillenen bölgesel kirliliğe ve küresel ısınma ve ozon tabakasının delinmesi olarak ortaya çıkan küresel kirlenmeye genişletmiştir. (IV) Hızla artan dünya nüfusu, plansız sanayileşme ve sağlıksız kentleşme, nükleer denemeler, bölgesel savaşlar, verimi artırmak amacıyla kullanılan tarım ilaçları, yapay gübreler ve artan kimyasal maddelerin kullanımı giderek çevre kirliliğine neden olarak çevre sorunlarının ortaya çıkmasına sebep olmuştur. (V) Bunun doğal sonucu olarak kirlenen hava, su ve toprak canlıların yaşamını olumsuz yönde etkileyecek boyutlara ulaşmıştır. (VI) Bahar aylarında havanın biraz daha temizlenmesiyle insanlar sokağa çıkabilmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

9. (I) Hayatın en önemli gerçeği samimiliktir, bu itibarla hayat ile bağı olan edebiyat, mutlaka samimi bir edebiyattır denilebilir. (II) Hayatı en gizli, en karışık yönleriyle anlatmayan, duygularımızı tıpkı hayatta olduğu gibi saf ve derin bir şekilde duyurmayan, elemelerimizi, felaketlerimizi açık açık yansıtmayan bir edebiyat, hayat ile ilgisiz ve sahte bir edebiyattır. (III) Öyle bir edebiyat, kelimeleri dizip onları işleyen pek hünerli kuyumcular çıkarabilir. (IV) Belki onlar çok süslü, çok göz alıcı şeyler yapabilirler fakat ne yazık ki bütün bu sahte ürünler muntazam kış bahçelerinde yetişen iri yapraklı, parlak renkli çiçeklere benzer. (V) Uzaklığından dolayı bize çok çekici, çok harikulade görünen o meşhur sıcak iklimlerin bu göz kamaştıran ürünleri nasıl açık bir havaya, sert bir rüzgâra dayanamazsa hayat ile ilgisi olmayan böyle bir edebiyat da zamanın sonsuz kasırgaları önünde süpürülüp gitmeye mahkumdur. (VI) Bu nedendir ki edebiyatın acı gerçekleri dile getirip hayatın olumsuz yönlerini de göstermesi gerekir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. (I) Kaçamak esini yakalamak ve onu mısralara dökerek tenleştirmek, lirik şiirin işidir; lirik şairin dile getirdiği şey, insanlığın en iç varlığıdır. (II) Geçip gitmiş milyonlarca kuşağın ve gelecek kuşakların, belli koşullar içinde her zaman duydukları ve duyacakları şeyleri dile getirmek ve onlara, aslına uygun canlı bir anlatım kazandırmak şiirle mümkündür. (III) Şair, evrensel insandır; bir insanın yüreğini kabartan bütün duygular, insan doğasının her koşul içinde duyduğu ve ortaya koyabildiği bütün şeyler, ölümlü bir insanoğlunun gönlünde yer etmiş olan ve oluşup duran bütün izlenimler, onun kendi öz alanıdır. (IV) Bundan ötürü şair; trajediler ya da komediler yazabilir, yatkınlığına ya da ruhsal durumuna göre, soylu ya da bayağı duyguları dile getirebilir. (V) Duygularını lirik bir şekilde dile getirmek için hayal dünyasına sık sık başvurur şair. (VI) Soylu, yüce, ahlaktan yana, dindar, kısacası şu ya da bu olmasını ona kimse söylemez çünkü şair, insalığın aynasıdır ve insanlığın ne duyduğunu, aslına uygun bir biçimde gösterir insanlığa.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. (I) Yazar takımı arasında da gündüzcüler, gececiler vardır. (II) Bir de gece gündüz okuyup yazarlar. (III) Ben gececilerden biriyim; kendimi bildim bileli yalnız geceleri konsantre olur, geceleri yazarım. (IV) Yıllar boyu tüm yazılarımı daktiloda yazdım. (V) Yazılarımı 1959 yılında, Zürih'te satın aldığım, metal kapaklı, çağla yeşili güzel daktilomla yazdım. (VI) Bu makine uzak yakın tüm yolculuklarımda eşlik etmiştir bana. (VII) Hiç yanımdan ayırmamışımıdır onu. (VIII) Bu nedenle bu daktiloya hep en yakın dostum gözüyle bakmışımıdır.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf kaç numaralı cümle ile başlar?

- A) III B) IV C) V D) VI E) VII

8. (I) Bu yapıt çok farklı tekniklerle yazılmış iki bölümden oluşuyor. (II) Bunlardan hangisini daha çok sevdiğime karar veremedim. (III) Sanırım her iki bölümü de birbirinden güzel buldum. (IV) Birinci bölümde yazarın Eskişehir'de geçen çocukluk günleri anlatılıyor. (V) Bugünün kentiyle belleklerde izleri kalan o zamanki kent değişik yönleriyle karşılaştırılıyor. (VI) Sokakları, evleri, çarşısı ve birçok yaşam alanının bugünü ve geçmişi tek tek anlatılıyor. (VII) Bu karşılaştırmaların ardından da ikinci bölüme geçiliyor.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf kaç numaralı cümle ile başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

9. (I) Bazı çocuklar yaşlılarından farklı olarak yeni bir ortama girmek veya tanıdığı insanların olduğu ortamlarda tek başına olmakla ilgili yoğun kaygı ve huzursuzluk yaşarlar. (II) Bunun sebebi, psikolojide sosyal kaygı-fobi adı verilen bir durumdur. (III) Bu tip çocuklar utanç verici bir duruma düşmekten veya yargılanmaktan çok korktuğu için fobik reaksiyonlar gösterip sosyal ortamlara girmekten kaçınırlar. (IV) Böyle durumlarda oldukça çekingen veya utangaç bir yapıya sahip oldukları için söyleyecekleri ya da yapacakları herhangi bir şeyin onları başkalarının gözünde utanç verici bir duruma sokmasından korkarlar. (V) Sosyal fobisi olan kişilerde ateş basması, aşırı terleme, titreme gibi belirtiler ortaya çıkar. (VI) Bu belirtiler korktukça daha fazla görülmeye başlar.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. (I) Karadeniz dünyanın en büyük oksijensiz su kütlesi olma özelliğine sahip bir iç deniz. (II) Derinliği yer yer 2000 metreyi aşan bu denizde 150-200 metrenin altında kimi bakteriler dışında canlı yaşamıyor. (III) Bu iç denizin diğer denizlerle tek bağlantısı İstanbul Boğazı. (IV) Tarım etkinliklerinde çevreye duyarlı yöntemlerin azlığı, arıtma tesislerinin yetersizliği Karadeniz'e her yıl binlerce ton zararlı maddenin karışmasına neden oluyor. (V) Buna ek olarak tankerlerden denize salınan zararlı maddeler ekosistemi alt üst ediyor. (VI) 1970'lerden bu yana bu etkilere bağlı olarak balık çeşitliliğinde belirgin değişimler, ekonomik değeri olan balık türü sayısında da önemli ölçüde azalmalar gözleniyor.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) I B) II C) III D) IV E) VI

11. (I) Alzheimer, son yıllarda adını sıkça duyduğumuz bir hastalık. (II) Hastalık, beyin belirli bölgelerinde biriken proteinlerin, sinir hücrelerini hasara uğratarak birbirleriyle olan bağlantılarının kopmasına neden olmaktadır. (III) Bu durum da sinir uyarılarının iletilmesini sağlayan bazı kimyasal maddelerin miktarını azaltarak bilgi ve zihinsel becerilerin birer birer yitirilmesine neden olur. (IV) Alzheimer hastalığı çoğu kez yavaş yavaş oluşan unutkanlıkla başlar. (V) Zaman içinde hastalar gündelik işlerini bile yapamaz hâle gelir. (VI) Hastanın dünya ile bağı, insanlarla iletişimi tamamen kopar.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

12. (I) İçinde bulunulan koşulların kişiye uygun hâle getirilmesine "ergonomi" denir. (II) Makine ve insan arasında artan ilişki, ofiste oturularak geçirilen uzun saatler ve kullanılan araç gereçlerin çokluğu günümüzde ergonomiyi zorunlu hâle getirdi. (III) Artık yalnızca fiziksel koşulların ergonomisi değil, bilgisayar yazılımları ve internet siteleri gibi öğelerin de insana uyumlu hâle getirilmesi önem kazandı. (IV) Ergonomi başta mühendislik, mimarlık, tıp, psikoloji ve sosyoloji olmak üzere birçok bilimsel disiplinin ortak çalışma alanıdır. (V) Amaç insana en iyi şekilde uyum sağlamış sistemler geliştirmektir. (VI) Doğal olarak bu amaç yalnızca insanın kendisiyle barışık, uyumlu bir çevrede mutlu olarak çalışması ya da yaşaması değildir. (VII) Ergonomi aynı zamanda verimliliği artırmayı da amaçlar.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) V B) IV C) III D) II E) I

6. (I) Beni şiir adına en çok rahatsız eden konulardan biri de “şair” sözcüğünün okurlar katında giderek anlam bozulmasına uğraması oldu. (II) Kimsenin kimseye sen şairsin ya da değilsin demeye elbette hakkı yoktur. (III) Ancak şiir okurlarının da “şair” dendiğinde yalnızca sokaklarda görülenler olmadığını kavramaları gerekir. (IV) Ülkemizde şiir ve şair konusunun yeterince anlaşılmamasının temel sebeplerinden biri şair biyografilerinin çok az oluşudur. (V) Örneğin Oktay Rifat gibi bir şairin esaslı bir biyografisinin şimdiye kadar çoktan yazılmış olması gerekmez miydi? (VI) Türk edebiyatı bu alandaki büyük boşluğu dolduracak yazarlarını arıyor.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf kaç numaralı cümle ile başlatılmalıdır?

- A) III B) IV C) V D) VI E) VII

7. (I) Eski belagat bilimi geleneğimiz, bugünkü edebiyat araştırmalarımız için vazgeçemeyeceğimiz temel bir kaynak niteliğindedir. (II) Tanzimat’tan sonra bir kıyıya bırakılan bu kaynağa tekrar dönme zorunluluğu vardır. (III) Batı dünyasında son yüzyılda dil bilimi ve gösterge bilimi alanlarında ileri sürülen temel görüşlerle Türk-İslam belagatçılarının temel görüşleri, şaşırtıcı bir şekilde, bir benzerlik göstermektedir. (IV) Çağı anlamak için bu kaynaklara dönmek gerekmektedir. (V) Çağdaş dil bilimi ve gösterge bilimi ile tarihî belagat, günümüz dil ve edebiyat araştırmalarına yeni bir hız verebilir. (VI) Ancak bütün bu bilimlerin ve alt dallarının geliştirilebilmesi “Türk Dili ve Edebiyatı” bölümlerinin mevcut yapılanması içinde gerçekleştirilemez. (VII) Önerdiğimiz yeni bilim dalları, ancak fakülte ölçeğinde bir yapılanma içinde yer alabilir.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. (I) Antik dönemlerde çok güzel ve bereketli bir bölgede kurulan, birlik ve beraberlik içinde yaşayan, komşularıyla iyi geçinen, haklının yanında olan, sürekli bir şeyler ortaya koyan, çalışkan ve dürüst insanların ülkesi olan Karya, “Dağların Ülkesi” olarak ünlenmişti. (II) Bugünkü Muğla ilinin tamamını ve Aydın ilinin bir kısmını kapsıyordu. (III) Ülkenin kuzeyinde sınır oluşturan dağlar yüzünden dışarıya kapalı bir coğrafyada yer almıştı. (IV) Karyalılar dinlerine çok bağlıydı. (V) Her yıl belli zamanlarda kutsal merkezlerinde toplanır, tanrılarına tapınırlardı. (VI) Karyalılar için en kutsal yerse baş tanrı Zeus’a adına adanan Labranda’ydı.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) V B) IV C) II D) II E) I

9. (I) Dedegöl Dağları, Beyşehir Gölü ile Eğirdir Gölü arasında yükselen bir dağ silsilesidir. (II) Kuzukulağı Yaylası’nı süsleyen kireç taşı blokları ise bölgenin en ünlü yerlerindendir. (III) Yükseklikleri 100-800 metre arasında değişen bu kireç taşı kuleleri bölgeyi dünyanın önemli spor tırmanış parkurlarından biri yapmıştır. (IV) Göl etrafında oluşan yerleşim yerleri genellikle geçimlerini balıkçılıkla sağlar. (V) Gölde çıkarılan balıklar yöre insanı için çok değerlidir çünkü var olma nedenleridir. (VI) Bu insanlar, bu balıkları hem beslenme amaçlı kullanırlar hem geçimlerini bu balıklar sayesinde sağlarlar.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. (I) Züleyha Ersingün, Çocuklar için kaleme aldığı ikinci kitabı *Kaygı Kuşu*’nda, bir çocuğun kendini ve başkalarını keşfetme yolculuğunu anlatıyor. (II) Kitapta küçük Deniz’in kaygılarla nasıl başa çıktığı konusunda ipuçları alıyoruz. (III) Anlatımın Deniz’in dilinden yapılması, çocuk okurun özdeşim kurmasını kolaylaştırıyor. (IV) Yazar, basmakalıp yaklaşımlardan, yapay tutkulardan, zorlama heyecanlardan arındırmış kitabı. (V) Çocuklar için yazılan kitaplarda basmakalıp yaklaşımlar varsa kitabın çocuklara pek de faydalı olmadığı görülmekte. (VI) Üstelik bu tür kitapların, çocukların ruh dünyasını olumsuz etkilediğine de tanık olunmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

11. (I) Hayatının en zor günlerinden birini yaşıyordu. (II) Kolay değildi; doğup büyüdüğü, ilk aşklarını yaşadığı, hayatın inişli çıkışlı yollarıyla tanıştığı günleri bu şehirde geçmişti. (III) Ve şimdi hayatında bu kadar yer etmiş bu şehirden ayrılıyordu. (IV) Aslında sadece şehirden ayrılmıyordu. (V) Anılarından, çocukluğundan da ayrılmıyordu. (VI) Anılarını bir kitapta toplamayı, yaşadıklarını ve özlemlerini bir araya getirmeyi arzulu-yordu. (VII) Bunun için kısa kısa notlar almayı, sonra bunları sanatsal ifadelerle süsleyerek bir araya getirmeyi planlıyordu.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

5. Doğrusunu söylemek gerekirse bana göre okur; şiirin karşısında bir buluta, bir ağaca ya da bir dağa bakan insanın durumuyla aynı kaderi yaşamaktadır. Peki bir ağaç, bir bulut, bir dağ insana neler söyler ya da bir şey söyler mi? Bu durum kişinin o varlıklara verdiği, yüklediği anlamla ilgilidir elbette. Yani biz onlara bir anlam yüklemekteyiz ki onlardaki bizi çeken şey de aslında bizim onlara yüklediğimiz bu anlamdır. ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdaki yargılardan hangisi getirilmelidir?

- A) Bu nedenle şiir de okuru anlamlandırır demek yanlış olmaz.
- B) Yani insan varlıklara değişik anlamlar yükleyerek şiiri anlamaya çalışır.
- C) Tıpkı bunun gibi şiiri de okur anlamlandırır.
- D) Yani okur, şiiri anlamlandırmaya kalkışmaz.
- E) Bunun gibi okurlar da şiiri kendine dost edinir.

6. Yaşantınızın en büyüğü anları hangi zamanlarınız diye sorulsa düşünmeden çocukluk yıllarım, derim. Çocukluk ki nasıl yaşandığı bilinmeyen bir rüya âlemi, neler olduğunu anlamadığımız bir sis bulutu, dünyayı tek elimizle kaldıracığımızı sandığımız bir masal dünyasıdır. Çocukluk, bu yüzden değiştirilecek bir zaman dilimi değildir. Kendi yaşayamasa da insan, çocuklarına bu coşkulu zamanları doya doya yaşatmak ister. Aslında şimdilerde yapmaya çalıştığımız bütün uğraşların temelinde az önce söylediğim şey yatmakta. "----" düşüncesi, günümüzün en çok rağbet gören çocukluk düşüncesidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Beni ilgilendiren tek şey çocuğum, hiçbir şey beni ilgilendirmiyor.
- B) Çocukla çocuk olmaya kalkışmak en büyük hatadır.
- C) Bir çocuğu ne kadar iyi eğitirsek ülke o kadar kalkınır.
- D) Çocuklara önce eğlenmeyi öğretelim, sonra öğrenmeyi.
- E) Biz görmedik, biz yaşamadık bari çocuklarımız görüp yaşasın.

7. Herkesin olay ve durumlara bakışı farklıdır. Herkes her şeyi aynı görüp aynı değerlendiremez. Kiminin beğendiğini diğeri beğenmeyebilir ya da bunun tam tersi olabilir. Bir anket firması; saçlı sakalı birbirine karışmış, üstünde özel giysiler bulunan birinin fotoğrafını toplumun değişik kesimlerinden insanlara gösteriyor ve ankete katılanlardan bu kişinin mesleği hakkında yorumlar yapmalarını istiyor. Kimisi tiyatro aktörü, kimisi perde sanatçısı, kimisi modacı kimisi deli, kimisi de toplumdan kaçan bir kanun kaçağı diye yorum yapıyor. ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdaki yargılardan hangisi getirilmelidir?

- A) Bakışlar aynı, görüşler farklı.
- B) Kıyafetler belirleyemez insanın kimliğini.
- C) Sanatçılar dış görünüşüne hiç dikkat etmez.
- D) Bakışlar her zaman doğruyu tespit edemez.
- E) Tabii ki bütün yorumlar yanlış.

8. ---- İnsanları çitlenmiş mutfak paçavrasına çeviren ve kaygıya düşüren yazılardan hoşlanmam. Zaten tam bir refah içinde, huzur içinde yaşayamıyoruz; bir de karanlık, kötü şeylerden bahsederlerse bize ve bizler de onları okursak vay hâlimize! Bu insanları bir havana koyup ezmeye benzer resmen. Hâlbuki insanların içlerinde sürekli bir umut olmalı, yaşama umudu olmalı. Neşe vermeli insanlara okudukları.

Düşüncenin akışına göre bu parçanın başına aşağıdaki yargılardan hangisi getirilmelidir?

- A) Ben yabancı olmamış küçük hayatları anlatan yazılardan pek hoşlanmıyorum.
- B) Ben insanlara yaşamak için ümit, kuvvet ve neşe veren yazılardan hoşlanırım.
- C) Ben insanların günlük yaşamlarına ışık tutan yazılardan hoşlanırım.
- D) Ben, insanlara insan olduğunu hissettiren eserleri okumayı seviyorum.
- E) Ben, insanımızın geçirdiği uygarlık serüvenini anlatan kitapları sevmiyorum.

2018 - TYT Tarzı

1 ve 2. soruları aşağıdaki paragrafa göre cevaplandırınız.

(I) İlk çağlarda yaşamış, günümüze fosilleri kalmış bir sürüngen olan dinazorların yok oluşuna neyin sebep olduğu hâlâ gizemini koruyor. (II) Bu gizemi çözmeye yönelik teoriler arasında gök taşı ve kuyruklu yıldız çarpması, yanardağ patlamaları, küresel iklim değişimi, deniz seviyesinin yükselmesi ve süpernova gibi seçenekler yer alıyordu. (III) Ne var ki Princeton Üniversitesinden bir jeolog, dinazorların yeryüzüne çarpan bir gök taşı yüzünden yok olduğunu savunan popüler inancı geçersiz kılacak nitelikte ve bu konudaki tartışmaları tekrar gündeme getiren oldukça güçlü yeni kanıtlar ortaya koydu. (IV) Bu bilim insanı ABD'nin, Meksika'nın ve Hindistan'ın birçok bölgesinde kaya oluşumlarını inceleyerek bu sürüngenlerin yok olmasını yalnızca gök taşı çarpmasına bağlamanın doğru olmadığı kanısına vardı. (V) Çünkü farklı bölgelerde yapılan çalışmalar sonucunda bulunan bitki ve hayvan fosilleri kitlesel yok oluşun gök taşı çarpmasından hemen sonra değil çok sonra gerçekleştiğini kanıtlıyor.

1. Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Dinazor neslinin tükenmesinin bilinenler dışında başka sebepleri de vardır.
- B) Dinazorlar, insan nesli ortaya çıkmadan önce yok olmuştur.
- C) Dinazorların ne zaman yaşadığı konusunda hiçbir bilgi yoktur.
- D) Dinazorlarla ilgili bilinmeyenler son araştırmayla ortaya çıkmıştır.
- E) Dinazorların boyutlarıyla ilgili araştırmalar da yapılmaktadır.

2. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi bir önceki cümlenin gerekçesidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm Stratejisi

Bağlı sorularda eğer parçanın cümleleri numaralanmışsa önce bununla ilgili soru çözülür. Çünkü numaralanmış cümle sorusu için parça okunmuş olur. Diğer soru için parçayı detaylı bir şekilde okumaya gerek kalmayabilir. Eğer önce yorum sorusu için parça okunursa numaralanmış cümle sorusuna kadar okunanlar unutulabilir. Parçayı ikinci kez okuma ihtiyacı ortaya çıkabilir. Bu da vakit kaybına sebep olur.

Soru kökünü oku

Paragrafı oku

Seçenekleri oku

Çözüm

1. SORU: Parçadan A seçeneğindeki "Dinazor neslinin tükenmesinin bilinenler dışında başka sebepleri de vardır." yargısına ulaşabiliriz. Bizi bu yargıya götüren parçanın "(IV) Bu bilim insanı ABD'nin, Meksika'nın ve Hindistan'ın birçok bölgesinde kaya oluşumlarını inceleyerek bu sürüngenlerin yok olmasını yalnızca gök taşı çarpmasına bağlamanın doğru olmadığı kanısına vardı. (V) Çünkü farklı bölgelerde yapılan çalışmalar sonucunda bulunan bitki ve hayvan fosilleri kitlesel yok oluşun gök taşı çarpmasından hemen sonra değil çok sonra gerçekleştiğini kanıtlıyor." şeklindeki cümleleri götürmektedir. Cevap A

2. SORU: Parçanın V. cümlesi, IV. cümlede anlatılanların gerekçesi durumundadır. Gerekçe bildiren cümleler genellikle "çünkü, zira" gibi bağlaçlarla başlar. Parçanın IV. cümlesinde dinazorların sadece gök taşı çarpması sonucu yok olmadıkları söylenmiştir. V. cümlede de bunun gerekçesi araştırma sonuçlarıyla açıklanmıştır. Cevap E

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplandırınız.

Osmanlı ordusunda görev yapan Moltke, 1837 yılının eylül ayında Galata Kulesi'nden Uludağ'ı gördüğünü iddia eder. 1874 yılında Beyazıt Kulesi'ne çıkan İtalyan yazar Amicis'in bakışları da keskindir. O Uludağ'ı görmekle kalmaz, Bursa'yı da görür. Daha birçok Avrupalı o yıllarda özene bezene anlatır kulelerden Bursa'yı gördüğünü. İstanbul'dan Uludağ'ın gördüğü iddiası kulelerde görev yapan yangın gözcülerinin kente gelen gezginlerin birkaç kuruşunu alabilmek için uydurduğu palavradan başka bir şey değildir. İstanbul'dan Yalova tarafına bakıldığında sisli puslu görülen dağ, Samanlı Dağı'ndan başka bir yer değildir. İstanbul'da görülse görülse "Bursa Sokağı" tabelası görülür ki bu tabeladan Asya ve Avrupa yakalarında ikiye tane vardır.

1. Bu parçanın yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul'un kulelerinin görüş mesafesinin çok uzak olduğunu anlatmak
- B) İstanbul'dan Uludağ'ın hatta Bursa'nın görüldüğü yalanını çürütmek
- C) İstanbul'a gelen gezgincilerin kulelerin ihtişamına nasıl kapıldıklarını ispatlamak
- D) İstanbul ile ilgili birçok şehir efsanelerinin üretilmiş olduğunu göstermek
- E) Kule görevlilerinin görevlerini kötüye kullandıklarını söylemek

2. Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Alaycı bir üslupla oluşturulmuştur.
- B) Nesnel ifadeye yer verilmiştir.
- C) Niteleyici sözcüklere yer verilmiştir.
- D) İkileme kullanılmıştır.
- E) Örneklemeye başvurulmuştur.

3, 4 ve 5. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplandırınız.

(I) Herhangi bir sanatkârın yaşamıyla ilgili herhangi bir filmi gözünüzün önüne getirin. (II) Sanırsınız ki sanatkâr bizimkinden başka çok renkli ve heyecanlı bir dünyada hep acıları ve aşkları arasında gidip gelmiştir. (III) Oysa işin gerçek yanı başkalarına çok sıkıcı gelecek bir şekilde hayat boyu çalıştığıdır. (IV) Filmlerde gördüklerimiz, rejisörlerin birkaç anektodu sanatkârların hayatıymış gibi gösterebilme ustalığının ifadesidir. (V) Yoksa dünyanın en sıkıcı filmleri herhâlde zamanlarını yalnız mekânlarında çalışarak geçiren sanatkârlarınki olurdu.

3. Bu parçadaki sözleri söyleyen kişinin asıl anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçıların hayatlarının diğer insanlara göre biraz farklı olduğu
- B) Her sanatçının hayat tarzının birbirine benzer bir özellik gösterdiği
- C) Sanılanın aksine sanatçıların hayatlarının hiç de heyecanlı ve hareketli olmadığı
- D) Sanat dünyasındaki isimlerin hayatlarını deşifre etmek istemediği
- E) Sanatçıların hayat hikâyelerinin yanlış aksettirilmesinin doğru olmadığı

4. Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle rica bildiren bir emir cümlesidir.
- B) II. cümlede yanlış bilinen bir durumdan söz edilmiştir.
- C) III. cümle bir önceki cümlelerin açıklaması niteliğindedir.
- D) IV. cümlede rejisörlerin bir başarisından söz edilmiştir.
- E) V. cümlede kesin bir sonuca varılmıştır.

5. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde sanatçıların gerçek yaşamlarına ait bilgi verilmiştir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve V
- D) III ve V
- E) IV ve V